

det være den Erkjendelse, som nu snart efter min Mening er bleven fuldkommen almindelig, at noget Galt, noget Utilfredsstillende er der ved denne Behandling. Om dette er Noget, som med given Nødvendighed maa finde Sted, eller om det kan rettes, og da hvorledes, derom vil det vistnok være meget vanskeligt at komme til Enighed; derom troer jeg imidlertid at man, uden at undervurdere Vanskelighederne, nok kan blive enig, at en Utilfredshed er for Dieblisset ganske almindelig med Hensyn til de Resultater, som nu fremgaae af Rigsdagens Virksomhed. Hvad Statsregnskabet angaaer. Den ærede Taler fremhævede ganske særligt de forskjellige Rilder, fra hvilke han troede, at den utilfredsstillende Ordning af dette Forhold kunde siges at have sit Udspring, og han syntes at opfordre til en bestemt Paavisaening af, hvilke af disse Rilder man særlig havde havt for Die. Jeg skal da for mit personlige Vedkommende svare — jeg kan paa ingen Maade tale paa Udvalgets Vegne; thi, som den ærede Ordfører har bemærket, viser det sig, at saasnart saadanne store Spørgsmaal som dette komme frem, er der ikke Mulighed for at tilveiebringe Enighed, selv i et lille Udvalg bestaaende af 5 Medlemmer; det er Principspørgsmaal af et saadant Omfang og en saadan Betydning, at det vistnok vilde fordre overordentlig stor Anstrængelse at faae en nogenlunde eenstemmig Anskuelse frem der — jeg skal, som sagt, altsaa kun udtale som min personlige Mening, at jeg seer Ulykken i alle mulige Retninger; jeg hidleder den utilfredsstillende Ordning baade fra det første og fra det andet og fra det tredje Punkt; jeg seer den baade i Grundlovens Ordning af dette Forhold og i den Maade, hvorpaa Rigsdagen behandler Sagen, og i den Maade, hvorpaa Statsrevisionen behandler den; jeg seer den i alle disse tre Retninger. Jeg vil imidlertid strax derved tilføie, at jeg forsaavidt ikke har ifinde, i mindste Maade at ville reise nogen Anke over Statsrevisionens Behandling; thi jeg indrømmer, at den er ledet til at behandle Sagen saaledes, som den nu behandler den, ved Rigsdagens Opfattelse deraf, og at det er umuligt for den at behandle den paa en væsentlig forskjellig Maade, saalænge den Opfattelse, der nu har vundet Hævd paa Rigsdagen, bliver

staaende; jeg siger blot, at saaledes som Sagen for Dieblisset forholder sig, synes jeg, at man maa komme til den Erkjendelse — jeg for mit Vedkommende er idetmindste forlængst kommen dertil — at Grundlovens Ordning af dette Forhold er feilagtig, hvilket jeg allerede for flere Aar tilbage har udtalt, at Rigsdagens Opfattelse af Sagen og dens Behandling af den har været uheldig, og at endelig som Følge deraf Statsrevisionens Behandling nødvendigvis maa være bleven meget uheldig, og at hele den lange Beretning med alle sine Detailler og sine tusinde Indstillinger og de modificerede Udtryk er et høist bethydningsløst Arbejde. Naar man nu siger, at hvis man maatte være af en saadan Anskuelse, som jeg nu troer er temmelig almindelig, at der nemlig er noget Utilfredsstillende ved den Maade, hvorpaa Sagen er ordnet, maatte der være Opfordring til at forsøge paa at faae den bedre ordnet, da maa jeg tilstaae, at jeg troer, at dette vilde være meget vanskeligt. Det er for det første aldeles indlysende, at vel Ingen vilde falde paa ganske tilfældigt, i Anledning af at han deeltager i Vedtagelsen af Statsrevisionens Indstillinger, at proponere Forandringer i Grundloven; hvis man nogensinde skulde troe, at det var i den Grad nødvendigt at faae dette Forhold fyldestgjørende ordnet, at man maatte ty til saadanne Forandringer, maatte der vistnok gjøres ganske anderledes og alvorlige Forberedelser dertil. Noget Saadant har jeg derfor aldrig meent, at man kunde falde paa at opstille som en Forpligtelse for dem, der meente, at der overhovedet var noget Utilfredsstillende ved Sagens Ordning. Derimod kunde man vel sige, at der kunde være en nær Anledning til at undersøge, om der ikke, selv med det Grundlag, som er givet i Grundloven, og som jeg troer er uheldigt og urigtigt, kunde være frembragt ganske andre Resultater, end der er fremstaaet. Jeg skal imidlertid dertil svare, at hvad der nu er tilveiebragt, er opnaaet efter lange og misfommelige Forhandlinger imellem Regjeringen og Rigsdagen i en lang Række af Aar, og da dog tillige den Erkjendelse er meget almindelig tilstede, at noget egentligt væsentligt Misbrug finder der ikke Sted, og der virkelig ikke er nogen Anledning til, uden at et saadant